

ність, причому реальність стійко асоціюється з успіхом у бізнесі, житті, соціальних відносинах. Для Української системи освіти впровадження до навчального процесу сучасних методів і засобів управління проектами має особливе стратегічне значення. Це дозволить підготувати фахівців до створення конкурентних професійних, соціальних та особистих проєктів.

Список літератури:

1. Аристов О.В. Проектный менеджмент: учебник для студентов вузов / О. В. Аристов. – М.: ИНФРА-М, 2012. – 239 с.
2. Петренко Н. О. Управління проектами [текст] навчальний посібник. / Н. О. Петренко, Л. О. Кустріч, М. О. Гоменюк. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 244 с.
3. Проектний менеджмент: регіональний: зріз [текст] навчальний посібник /за заг. ред. Бутка М.П. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 416 с.

*Вигранка Т.В.
м. Харків, Україна*

ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ У КЛАСИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ

В умовах оновлення та глобалізації соціокультурної, інформаційно-технологічної сфер освітньої системи України, реалізація компетентної парадигми спричинює процес модернізації навчання майбутніх фахівців філологічних дисциплін. Багатоаспектність їхньої діяльності залежить від якісної підготовки у вищому навчальному закладі. Еталоном такої підготовки виступають класичні університети держави.

Загальне завдання виміру рівня фахової підготовки фрагментарно висвітлювалося у працях вітчизняних та зарубіжних учених (Байдєнко В.І., Базиль Л.О., Вовк М., Горошкіна О.М., Караман С.О., Іванишин В.) Але проблема якісної фахової підготовки філологів у класичних університетах залишається актуальною в умовах сучасних тенденцій розвитку освітньої галузі.

На сучасному етапі вища освіта України декларує своє просування відповідно до європейських стандартів, що визначаються нормативними положеннями Державних стандартів вищої освіти України, стандартами вищих навчальних закладів. У Законі України «Про вищу освіту» ст.28 зазначено, що класичний університет – «багатогалузевий вищий навчальний заклад, що провадить інноваційну освітню діяльність, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і наукововиробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність». За визначенням науковця Вовк М. класичний університет - «науково-освітня інституція, у якій кристалізувались наукові засади та освітні традиції ключових галузей, які детермінують поступ національної освіти на засадах гуманістичності, культуровідповідності, сталого розвитку, здійснюється підготовка конкурентоспроможних педагогів-дослідників, які створюють елітний прошарок носіїв, дослідників, ретрансляторів культурного досвіду у науковому та освітньому вимірах соціуму» [4, с.9].

Фахова підготовка на базі класичних вузів передбачає реалізацію наступних завдань для майбутніх фахівців філологічного напрямку: формування уявлень про систему мовознавчих дисциплін, професійних компетентностей студентів, ціннісних орієнтацій мовної особистості, обізнаність в лінгвістичних дисциплінах [1]. Дослідники-мовознавці С. Караман, О. Горошкіна зазначають, що підбір навчального змісту та організація навчання філологічних дисциплін мають здійснюватись відповідно сучасним основним освітнім напрямкам, що охоплюють усі компоненти системи навчання – цілі, завдання, зміст, шляхи і способи їх досягнення, технології навчання, систему контролю [2, с.6]. Ефективність такої освіти стає запорукою набуття низки сформованих компетентностей філологів, зокрема, професійною, комунікативною, мовленнєвою, лінгвістичною, лінгводидактичною, соціокультурною тощо [3, с.109-116].

Зміни в соціально-економічній сфері, моральних і культурних пріоритетів орієнтує формування творчої, мобільної, комунікабельної особистості. Значення, яке сьогодні надається комунікативним зв'язкам у міжособистісному й професійному спілкуванні, актуалізує проблему формування комунікативної компетентності, а у майбутніх фахівців гуманітарного профілю – мовленнєвої компетентності, що належить до ключових, особливо значущих для професійного зростання людини. Її формування стає одним із провідних завдань освітніх закладів, а в основу

сучасного освітнього процесу викладання філологічних дисциплін покладено компетентнісний підхід [5, с.60-69].

Формування мовленнєвої компетентності майбутніх філологів залежить і від спецкурсів та спецсемінірів, кількість яких залежить від специфіки навчального закладу, напрямів підготовки, спеціалізацій, наявності наукових шкіл, комплексної теми кафедри, наукової ерудованості викладачів [3, с.109-116]. Досить ґрунтовне визначення мовленнєвої компетентності подає науковець Вовк М.: «Мовленнєва (комунікативна) компетентність майбутнього фахівця-філолога – засвоєння теоретичних положень з основ усної комунікації, міжкультурної комунікації, сучасних інформаційних технологій; володіння комунікативними вміннями, осмислення, інтерпретація у процесі педагогічної діяльності; засвоєння особливостей педагогічного мовлення і слухання; володіння культурою і технікою голосу, технологічними прийомами правильного дихання, голосотворення, дикції, технікою адекватного використання невербальних засобів комунікації тощо» [4, с.9].

Головною ознакою освіти в сучасних умовах виступає неперервність навчання. А це означає, що навчання розглядається як підґрунтя для формування світогляду людини, міцних знань, вмінь та можливості постійного збагачення їх, швидкого орієнтування в інформаційному потоці та вирішенні актуальних професійних завдань в процесі педагогічної діяльності [6, с.204]. Таким чином, процес формування мовленнєвої компетентності майбутніх фахівців-словесників передбачає не тільки якісне набуття даної компетенції, але й постійне її удосконалення в майбутній професійній діяльності. Гарантом такої освіти виступають класичні університети, які забезпечують не тільки фахову підготовку фахівців-філологів, але й дають ґрунтовну базу розширення світогляду мовної собистості.

Здійснивши аналіз проблеми дослідження, можемо узагальнити отримані результати. Успіх майбутніх викладачів у професійній діяльності може бути визначений не тільки через рівень професійних знань та вмінь, що є важливою складовою професійної компетенції – мовленнєвої, а й через якість процесу освіти під час вивчення фахових дисциплін. Саме у класичних університетах здійснюється належний рівень підготовки майбутніх фахівців.

Список літератури:

1. Байденко В.И. Образовательный стандарт. Опыт системного исследования: монограф. / В.И. Байденко – Новгород: Нов. ГУ им. Ярослава Мудрого, 1999. – 440 с.
2. Базиль Л.О. Літературознавча компетентність учителя української мови і літератури: навч. програма курсу [для студ. вищ. навч. пед. закладів]/ Л.О. Базиль. – Луганськ : «Ноулідж», 2011. – 150 с.
3. Базиль Л.О. Роль і значення спецкурсів у формуванні літературознавчої компетентності майбутнього вчителя-словесника: зб. наук. праць №10. – Подільський НУ імені Івана Огієнка, 2012. – С.109 – 116.
4. Вовк М. Фольклористика у класичних університетах України (XIX – початок XXI ст.): словник термінів / Мирослава Вовк. – К.: ІПООД НАПН України, 2014. – 63 с.
5. Горошкіна О.М. Практикум з методики мовознавчих дисциплін у вищій школі / О.М. Горошкіна, С.О. Караман, З.П. Бакум // навч. посібник. – Київ, 2015. – 250 с.
6. Іванишин В. Мова і нація / В. Іванишин, Я. Радевич // Винницький – Дрогобич: Видавнича фірма “Відродження”, 1994. – 218 с.

*Винославська О.В.
м. Київ, Україна*

ДИНАМІКА ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ СТАНОВЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Постановка проблеми. Важливе місце у психологічному аналізі професійної діяльності викладача вищої школи має дослідження характеру *ствідношення* у ній нормовідповідності і творчої активності. Ми вважаємо, що протиставляти ці якості не є правомірним. З одного боку, чітке дотримання викладачем норм професійної діяльності виступає необхідною передумовою творчої реалізації викладачем таких функціональних ролей як педагог, вихователь, вчений, методист, організатор. З іншого боку – творча активність спричиняє перегляд старих норм і сприяє створенню нових, а здатність до творчої актив-